

**Meldcode huiselijk geweld
en kindermishandeling**

Basisonderwijs

Stichting Openbaar Primair Onderwijs Tholen

december 2018

Inhoudsopgave

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	3
Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	5
I. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling	7
Stap 1: In kaart brengen van signalen.....	6
Stap 2: Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.....	8
Stap 3: Gesprek met de ouder/verzorger.....	9
Stap 4: Wegen: vijf vragen (vermoeden) geweld of kindermishandeling.....	10
Stap 5: Beslissen.....	10
II Verantwoordelijkheden van de basisschool in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat.....	11
Bijlage 1: Begrippen en definities	13
Bijlage 2: Checklist signalen	16
Bijlage 3: Informatie Jeugd & Gezin en Veilig Thuis	21
Bijlage 4: Melding bij Veilig Thuis	23
III Sociale kaart van OcTHO	25

Stappenplan voor het handelen bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van

OcTHO, Stichting Openbaar Primair Onderwijs Tholen

Overwegende:

- Dat de basisschool verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij de basisschool op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat de basisschool een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen de basisschool werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat de basisschool in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis). Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouder(s)/verzorger(s) of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eengerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;
- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor de basisschool werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder *leerling* in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent.

In aanmerking nemende:

- de Wet maatschappelijke ondersteuning;
- de Wet op de jeugdzorg;
- de Wet bescherming persoonsgegevens;
- de Wet op het primair onderwijs;
- het privacyreglement van de basisschool.

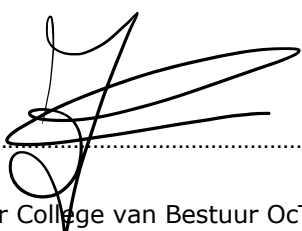
stelt de volgende Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.

Aanvulling in het kader van de privacywetgeving (AVG):

Op 25 mei 2018 is de nieuwe wet privacywetgeving(AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de wetten PO, VO, Leerplichtwet ect. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om een dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.

Datum: **1 januari 2019**

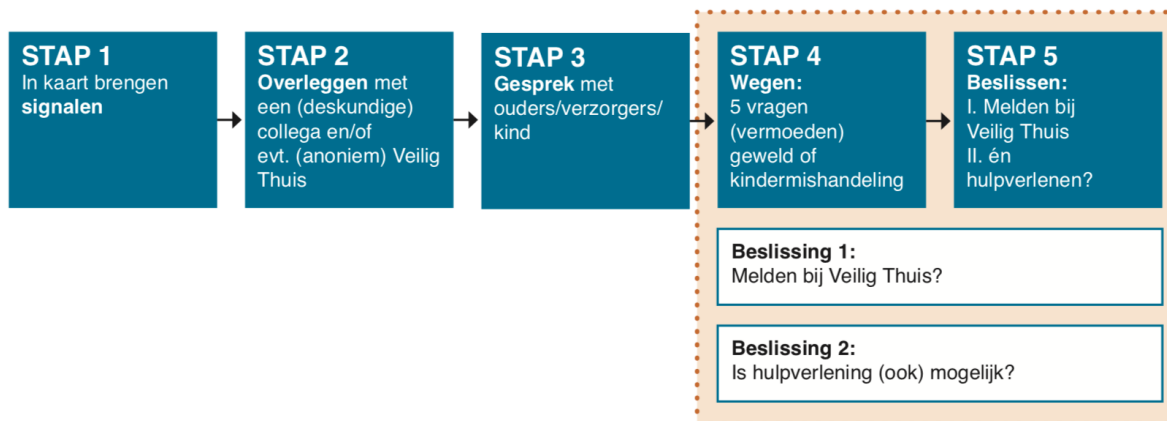
Plaats: **Sint-Annaland**

.....

Voorzitter College van Bestuur OcTHO

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Stap 1: In kaart brengen van signalen.

- Melden bij directeur en vertrouwenspersoon van de school.
- Observeren.
- Onderzoek naar onderbouwing.
- Gesprek met ouder(s)/verzorger(s): delen van de zorg

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Veilig Thuis.

- Consulteer interne en externe collega's tijdens
 - Groepsbespreking.
 - Zorgteam.
 - Jeugd & Gezin
- Bilateraal overleg met jeugdarts, sociaal verpleegkundige intern begeleider of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar
- Consulteer Veilig Thuis (anoniem).
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouder(s)/verzorger(s).
- Overweeg registratie in de Verwijsindex Risicjongeren.

Stap 3: Gesprek met de ouder(s)/verzorger(s).

- Gesprek met de ouder(s)/verzorger(s): delen van de zorg.

Stap 4: Wegen: vijf vragen (vermoeden) geweld of kindermishandeling.

- 1. Vermoeden wegen.
- 2. Veiligheid.
- 3. Hulp.
- 4. Hulp.
- 5. Resultaat.

Stap 5: Beslissen:

I: Melden bij Veilig Thuis.

II: én hulpverleners?

I. Stappenplan bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Stap 1:

In kaart brengen van signalen

Meld de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten bij directeur en meerscholen ib-er, breng ze in kaart en leg deze vast.

Leg ook de contacten over de signalen vast, evenals de stappen die worden gezet en de besluiten die worden genomen.

Bij vroegsignalering worden signalen gezien die duiden op een zorgelijke of mogelijk bedreigde ontwikkeling. Zelden zullen deze signalen direct duidelijkheid geven over de oorzaak zoals huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom verstandig uit te gaan van de signalen die u als leerkracht of andere betrokkene bij de leerling of in de interactie tussen ouder en leerling waarneemt. In bijlage I van de signalenlijst vindt u een overzicht van de signalen.

Maak bij het signaleren van huiselijk geweld of kindermishandeling gebruik van het vroegsignaleringsinstrument van uw school of van de signaleringslijst Huiselijk geweld en kindermishandeling.

Zie bijlage II: Checklistsignalen.

In deze fase observeert u de leerling in de klas en eventueel daarbuiten (bijvoorbeeld tijdens een huisbezoek) waardoor u de signalen in kaart kunt brengen.

Het is gebruikelijk om in gesprek te gaan met de ouder/verzorger tijdens haal- en brengmomenten. Tijdens het uitwisselen over de activiteiten van de dag, de leerling en de feitelijkheden die u opvallen, krijgt u een beeld waardoor u ook met informatie van de ouder de situatie in kaart kunt brengen.

Daarnaast observeert u de ouder/verzorger en het kind tijdens overige contactmomenten. U verzamelt alle signalen waardoor u duidelijker krijgt of er zorgen zijn en welke zorgen dit zijn.

Alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen legt u schriftelijk vast. Gespreksverslagen kunt u door betrokkenen laten ondertekenen. Hierdoor kunt u later bij de inspectie 'van het onderwijs verantwoording afleggen indien dit wordt gevraagd. U kunt dit vastleggen in het leerlingendossier.

Registratie

Het is belangrijk dat de school alle gegevens die te maken hebben met het signaleren en handelen schriftelijk worden vastgelegd.

In het geval van signalen die kunnen duiden op kindermishandeling wordt geadviseerd een leerlingdossier aan te leggen. Het leerlingdossier wordt bewaard in een gesloten kast of digitaal opgeslagen. Gespreksverslagen kunnen door betrokkenen worden ondertekend.

Leg in het leerlingdossier de volgende gegevens vast:

- Vermeld altijd datum, plaats, situatie en overige aanwezigen;
- Signalen die duidelijk maken welke zorgen u ziet, hoort of ruikt;
- Signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten;
- Contacten over deze signalen;
- Stappen die worden gezet;
- Besluiten die worden genomen;
- Vervolgaantekeningen over het verloop.

Beschrijf de signalen zo feitelijk mogelijk:

- Worden ook hypothesen en veronderstellingen vastgelegd, vermeld dan uitdrukkelijk dat het gaat om een hypothese of veronderstelling. Maak een vervolgaantekening als een hypothese of veronderstelling later wordt bevestigd of ontkracht.
- Vermeld de bron als er informatie van derden wordt vastgelegd.
- Leg diagnoses alleen vast als ze zijn gesteld door een medewerker die hierin geschoold is (bijvoorbeeld een orthopedagoog).

Indien de signalen duiden op kindermishandeling gepleegd door een medewerker van de school dan dient dit onmiddellijk gemeld te worden bij het College van Bestuur.

Stap 2:

Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.

Bespreek de signalen met een deskundige collega. Vraag zo nodig ook advies aan Veilig Thuis.

Consultatie is - afhankelijk van de interne afspraken van de organisatie - mogelijk met de volgende collega's: de intern begeleider, de directie, de aandachtsfunctionaris kindermishandeling, een collega uit dezelfde klas en/of de jeugdverpleegkundige of jeugdarts. Tevens kan gebruik worden gemaakt van samenwerking met Jeugd & Gezin(JG). Welke mogelijkheden qua consultatie en opvoedondersteuning mogelijk is, is afhankelijk van de expertise en functies die JG in uw gemeente heeft. Voor het basisonderwijs is/wordt in de meeste gemeenten aansluiting op JG georganiseerd.

Om de leerling 'open' (niet anoniem) te bespreken in JG en met andere externe deskundigen is schriftelijke toestemming van de ouder/verzorger vereist. Indien u in het contact transparant en integer bent, is de kans groot dat over deze zaken een open gesprek mogelijk is. In de meeste gevallen wordt toestemming door de ouder/verzorger gegeven. Gespreksvaardigheid om in gesprek te gaan over zorgen en het vragen om toestemming van de ouder is een specifieke deskundigheid en kan door middel van scholing worden aangeleerd. Ook kunt u advies krijgen van Veilig Thuis of JG over het in gesprek gaan met de ouder/verzorger.

Indien de ouder/verzorger weigert, is dit een zorgelijk signaal en moet het worden meegenomen in de weging (stap 4). De leerling kan overigens anoniem worden besproken wanneer de ouder/verzorger geen toestemming heeft gegeven, maar dit verdient niet de voorkeur vanwege de eventuele vervolgacties.

Indien u ook maar enige twijfel heeft over de oorzaak van de situatie en/of eventuele mogelijke onveiligheid bij de leerling, moet u advies vragen bij Veilig Thuis. Veilig Thuis kan een eerste weging maken of het terecht is dat u zich zorgen maakt over deze situatie en of er mogelijk sprake kan zijn van kindermishandeling of huiselijk geweld. Zorgvuldig handelen vereist dat u nagaat of u advies moet vragen bij het Veilig Thuis.

Voor het bespreken in JG wordt een intakegesprek met ouder/verzorger en/of leerkracht door het maatschappelijk werk of een ander lid van JG gevoerd. Door de ouder/verzorger continu te betrekken en in overleg te treden, is de kans groter dat de ouder/verzorger gemotiveerd is om de situatie te verbeteren en/of hulp te aanvaarden.

Zie bijlage III: Informatie over JG en Veilig Thuis.

Noodsituaties

Bij signalen die wijzen op acuut en zodanig ernstig geweld dat de leerling of een gezinslid daartegen onmiddellijk moet worden beschermd, kunt u meteen advies vragen aan Veilig Thuis. Komt men daar, op basis van de signalen, tot het oordeel dat onmiddellijke actie is geboden, dan kunt u zo nodig in hetzelfde gesprek een melding doen zodat op korte termijn de noodzakelijke acties in gang kunnen worden gezet.

In noodsituaties kunt u overigens ook contact zoeken met 112 en/of de politie vragen om hulp te bieden.

Stap 3:

Gesprek met de ouder/verzorger.

Bespreek de signalen met de ouder/verzorger.

Hebt u ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de ouder, raadpleeg dan een deskundige collega en/of Veilig Thuis.

Leg de ouder/verzorger het doel uit van het gesprek.

1. Beschrijf de feiten die u hebt vastgesteld en de waarnemingen die u hebt gedaan.
2. Nodig de ouder/verzorger uit om een reactie hierop te geven.
3. Kom pas na deze reactie zo nodig en zo mogelijk met een interpretatie van hetgeen u hebt gezien, gehoord en waargenomen. In geval van een vermoeden van (voorgenomen) vrouwelijke genitale verminking (meisjesbesnijdenis) of eengerelateerd geweld neemt u met spoed contact op met Veilig Thuis.
4. Leg het gesprek vast en laat het indien mogelijk ondertekenen door alle betrokkenen.

In de meeste gevallen is het onduidelijk wat de oorzaken zijn van de signalen. Door ouder(s)/verzorger(s) te informeren en uit te wisselen over de ontwikkeling van de leerling, kunnen zorgen verduidelijkt, ontkracht of bekrachtigd worden. Nodig de ouder/verzorger expliciet uit tot het geven van zijn/haar mening en vraag door over leerling gerelateerde onderwerpen in de thuissituatie. Herkent de ouder/verzorger de situatie? Hoe gedraagt de leerling zich thuis? Hoe reageert de ouder/verzorger daarop? Hoe gaat het opvoeden thuis? Hoe reageert de leerling hierop? Hoe is de ontwikkeling van de leerling tot nu toe verlopen? Wat vindt de ouder/verzorger daarvan? Hoe ervaart de ouder/verzorger de opvoeding en zijn rol als ouder/verzorger? Breng de ouder/verzorger na overleg met anderen op de hoogte. Informeer en wissel tijdens deze contacten continue uit over de ontwikkeling van de leerling en de zorgen die u hebt. Indien een handelingsplan wordt ingezet voor de leerling, bespreek dit met de ouder/verzorger. Bespreek ook tussentijds en na afloop de resultaten van het handelingsplan.

Indien de ouder/verzorger de zorgen herkent, kan een begin worden gemaakt met het onderzoeken van kansen en oplossingen. Daarnaast kunnen handelingsadviezen worden uitgewisseld voor in de klas en thuis.

Indien tijdens het gesprek met de ouder blijkt dat de zorgen een andere oorzaak hebben, kunt u dit traject afsluiten. U kunt de leerling en de ouder binnen de interne en externe zorgstructuur van de school verder begeleiden.

Het doen van een melding bij Veilig Thuis zonder dat de signalen zijn besproken met de ouder/verzorger, is alleen mogelijk als:

- de veiligheid van de ouder/verzorger, die van u zelf, of die van een ander in het geding is; of
- als u goede redenen hebt om te veronderstellen dat de ouder/verzorger door dit gesprek het contact met u zal verbreken en de school zal verlaten.

Bij het vragen van advies aan Veilig Thuis geldt dit niet, advies vragen mag altijd anoniem.

Stap 4:

Wegen: vijf vragen (vermoeden) geweld of kindermishandeling.

Stap 5:

Beslissen:

1.Vermoeden wegen.

Ik heb stappen 1 t/m 3 van de Meldcode doorlopen en

A: Op basis van deze doorgelopen stappen is er geen actie nodig: dossier vastleggen en sluiten.

B: Ik heb een sterk vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

De directeur van mijn school is op de hoogte (in geval het vermoeden door schoolmedewerker wordt geconstateerd). Ga verder naar afweging 2.

2.Veiligheid.

Op basis van de stappen 1 t/m 4 van de Meldcode schatten wij als school(functionarissen en bevoegd gezag)/leerplicht in dat er sprake is van acute en/of structurele onveiligheid.

A: NEE->ga verder naar afweging 3.

B: JA of twijfel->direct (telefonisch) (anoniem) melding doen bij Veilig Thuis. De afwegingen hierna worden met Veilig Thuis doorlopen.

3.Hulp.

Ben ik, of iemand anders in mijn school of een ketenpartner in staat om effectieve hulp te bieden of te organiseren en kan de dreiging voor mogelijk huiselijk geweld of kindermishandeling afgewend worden?

A: NEE->melden bij Veilig Thuis, die binnen 5 werkdagen een besluit neemt en terugkoppelt naar de melder.

B: JA->ga verder met afweging 4.

4. Hulp.

Aanvaarden de betrokkenen de hulp zoals in afweging 3 is georganiseerd en zijn zij bereid zich actief in te zetten?

A: NEE-> melden bij Veilig Thuis.

B: JA->hulp in gang zetten, termijn afspreken waarop effect meetbaar of merkbaar moet zijn. Zo concreet mogelijk maken en documenteren. Spreek af wie welke rol heeft en benoem een casemanager. Spreek af welke taken alle betrokkenen en specifiek de casemanager heeft, zodat de verwachtingen voor iedereen helder zijn. Leg vast, voer uit en ga verder met afweging 5.

5. Resultaat.

Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: NEE-> melden bij Veilig Thuis.

B: JA -> hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

II Verantwoordelijkheden OcTHO in het scheppen van randvoorwaarden voor een veilig werk- en meldklimaat

Om het voor medewerkers mogelijk te maken om in een veilig werkklimaat huiselijk geweld en kindermishandeling te signaleren en om de stappen van de meldcode te zetten, draagt de basisschool er zorg voor dat:

directie, bestuur en/of leidinggevenden:

- de meldcode opnemen in het zorgbeleid en/of veiligheidsbeleid van de organisatie;
- de vertrouwenspersonen van de scholenv aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling worden;
- deskundigheidsbevordering opnemen in het scholingsplan;
- regelmatig trainingen en andere vormen van deskundigheidsbevordering aanbieden aan medewerkers, zodat medewerkers voldoende kennis en vaardigheden ontwikkelen en ook op peil houden voor het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling en voor het zetten van de stappen van de code;
- de meldcode aansluiten op de werkprocessen binnen de organisatie;
- de meldcode aansluiten op de zorgstructuur van de organisatie;
- ervoor zorgen dat er voldoende deskundigen intern en extern beschikbaar zijn om de medewerkers te kunnen ondersteunen bij het signaleren en het zetten van de stappen van de meldcode;
- de werking van de meldcode regelmatig evalueren en zo nodig acties in gang zetten om de toepassing van de meldcode te optimaliseren;
- binnen de organisatie en in de kring van ouders bekendheid geven aan het doel en de inhoud van de meldcode;
- afspraken maken over de wijze waarop de basisschool zijn medewerkers zal ondersteunen als zij door ouders in of buiten rechte worden aangesproken op de wijze waarop zij de meldcode toepassen;
- afspraken maken over de wijze waarop de basisschool de verantwoordelijkheid opschaaft indien de signalering en verwijzing voor een leerling stagneert;
- eindverantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van de meldcode.

Vertrouwenspersoon van de school en/of direct leidinggevende:

- als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling is aangesteld;
- als vraagbaak functioneert binnen de organisatie voor algemene informatie over (de meldcode) kindermishandeling;
- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- kennis heeft van de stappen volgens de meldcode;
- taken vaststelt van een ieder (Wie doet wat wanneer) en deze in de meldcode vastlegt;
- de sociale kaart in de meldcode invult;
- deelneemt aan JG;
- de aansluiting van de meldcode op de werkprocessen uitvoert;
- de aansluiting van de meldcode op de zorgstructuur uitvoert;
- samenwerkingsafspraken vastlegt met ketenpartners in de meldcode (sociale kaart);
- de uitvoering van de meldcode coördineert bij een vermoeden van huiselijk geweld en/of kindermishandeling;
- waakt over de veiligheid van de leerling bij het nemen van beslissingen;
- zo nodig contact opneemt met Veilig Thuis voor advies of melding;
- de genomen stappen evalueert met betrokkenen;

- toeziet op zorgvuldige omgang met de privacy van het betreffende gezin;
- toeziet op dossiervorming en verslaglegging.

Leerkracht, vakleerkracht en/of remedial teacher:

- signalen herkent die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- overlegt met de intern begeleider bij zorg over een leerling aan de hand van waargenomen signalen die kunnen wijzen op kindermishandeling of huiselijk geweld;
- afspraken uitvoert die zijn voortgekomen uit het overleg met de intern begeleider of andere betrokkenen, zoals observeren of een gesprek met de ouder;
- de resultaten bespreekt van deze ondernomen stappen met de intern begeleider of andere betrokkenen.

de directie, de leidinggevende en de medewerkers zijn *niet* verantwoordelijk voor:

- het vaststellen of er al dan niet sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld;
- het verlenen van professionele hulp aan ouders of leerlingen (begeleiding).

Bijlage 1

Begrippen en definities.

Algemene meldnormen (leidende principes t.b.v. afwegingskaders).

Het doen van een melding bij Veilig Thuis van mogelijk huiselijk geweld of mogelijke kindermishandeling is een professionele norm en als zodanig noodzakelijk:

Meldnorm A:

In ALLE gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid.

Meldnorm B:

In alle ANDERE gevallen waarin de aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in onvoldoende mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Meldnorm C:

Als een aandachtsfunctionaris/leerplichtambtenaar, die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling, constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Acute onveiligheid, structurele onveiligheid en disclosure.

Acute onveiligheid.

Definitie:

Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid in de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.

Toelichting:

Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt.

Voorbeelden:

- Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft.
- (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe.
- Poging tot wurging.
- Wapengebruik.
- Geweld tijdens de zwangerschap.
- (Vermoeden van) seksueel misbruik, seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar.
- Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking).
- Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot +100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel.

- Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoekgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrekt of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt.
- Vrijheidbeperkende maatregel voor de pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.
- Acut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïdepoging, automutilatie, acut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs.
- Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Een minderjarig kind dat alleen gelaten wordt in huis zonder toezicht en verzorging van een volwassene.
- Minderjarigen die opgesloten worden in huis en onthouden worden van eten en drinken.
- Minderjarigen, die met een alleenstaande ouder leven, waarbij deze ouder een acute psychose krijgt.
- Etcetera

Structurele onveiligheid.

Definitie:

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.

Toelichting:

Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Voorbeelden:

- Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige (psychosociale, relationele) problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelingsmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden.
- Vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger.
- Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken.
- Escalerende vormen van stalking in partnerrelaties.
- Minderjarige die geregeld getuige is van huiselijk geweld tussen ouders.
- Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben.
- Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden.
- Etcetera.

Disclosure.**Definitie:**

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Toelichting:

Als een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden.

Het met onvoldoende voorbereiding met de ouder(s)/verzorger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex) partnerstalking, huwelijksdwang, mensenhandel, eergelateerd geweld en oudermishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgtacties tussen de beroepskracht, Veilig thuis en slachtoffer.

Bij keuze voor wel/niet melden staat de veiligheid van het slachtoffer altijd voorop.

Bijlage 2

Checklist signalen

Naam leerling(e):

Leeftijd:

School:

Groep:

Materiële omstandigheden

- ☐ Er zijn problemen betreffende de woning waarin de leerling woont.
- ☐ De leerling krijgt onvoldoende materiële verzorging of er is sprake van onvoldoende investering in algemeen gangbare uitgaven.
- ☐ Het gezin/de leerling heeft financiële problemen of is afhankelijk van een uitkering en/of anderen.
- ☐ Het gezin/de leerling woont in een buurt die ontoereikend of onveilig is voor het grootbrengen/ opgroeien van leerlingen.
- ☐ Het gezin/de leerling heeft geen vaste woon- of verblijfplaats of verhuist vaak.

Gezondheid, lichamelijk functioneren, seksualiteit en verzorging

Het leefgebied 'Gezondheid' betreft de lichamelijke en de geestelijke gezondheid van de leerling en/of de ouder(s) en het functioneren en de ontwikkeling van de leerling.

- ☐ De leerling heeft problemen of een stoornis op het gebied van het emotionele en/of sociale functioneren en/of het gedrag.
- ☐ Risicovol gedrag van de ouder(s)/ verzorger(s) en/of inadequate lichamelijke en medische verzorging die de (ongeboren) jeugdige kan schaden.
- ☐ De leerling heeft (onverklaarbaar) letsel en/of lichamelijke klachten die op kindermishandeling of jeugdprostitutie kunnen wijzen.

- ☐ De leerling is minderjarig en (aanstaand) ouder.
- ☐ Er is sprake van middelenmisbruik (alcohol, drugs, medicatie), gok- of computerverslaving bij de leerling en/of de ouder(s)/verzorger(s)/ander gezinslid.
- ☐ De ouder/verzorger (of een ander gezinslid) heeft fysieke/zintuiglijke problemen en/of handicaps, sociale, emotionele, cognitieve of gedragsproblemen en/of een specifieke emotionele, gedrags- of persoonlijkheidsstoornis.
- ☐ Ingrijpende gebeurtenissen (life events).

Opvoeding & gezinsrelaties

Het leefgebied 'Opvoeding & Gezinsrelaties' betreft de pedagogische en relationele condities in het gezin waarin de leerling opgroeit.

- ☐ Er is onenigheid binnen het gezin of tussen de ouder(s)/verzorger(s) en/of de relatie tussen jeugdige en ouders is problematisch.
- ☐ De leerling is slachtoffer van kindermishandeling.
- ☐ De ouder(s)/verzorger(s) hebben problemen in de opvoeding van de leerling en/of er zijn factoren die het ouderschap/zorgerschap bemoeilijken.
- ☐ Er is sprake van een civielrechtelijke kindbeschermingsmaatregel.
- ☐ Er zijn problemen met veranderingen in de gezinssamenstelling (die voor instabiliteit in het gezin zorgen).
- ☐ Er is sprake van hulpverlening aan een gezinslid vanwege ernstige problematiek.
- ☐ Een ander gezinslid dan de leerling is betrokken bij criminele activiteiten.

Onderwijs & Kinderopvang

Het leefgebied 'Onderwijs & Kinderopvang' betreft het onderwijs, kinderopvang en/of gastouderopvang.. Daarnaast gaat het ook om de omstandigheden die de onderwijssituatie van het kind kunnen beïnvloeden.

- ☐ Het kind heeft problemen in het cognitief functioneren, leren en schoolprestaties.
- ☐ Het kind is van school/kinderopvang/gastouderopvang gestuurd.
- ☐ Het kind wisselt veelvuldig van school.
- ☐ Het kind is leerplichtig en gaat niet naar school.
- ☐ Kenmerken van de dagbesteding die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.
- ☐ Kenmerken van onderwijs, kinderopvang, gastouderopvang en/of betrokkenheid ouder(s)/verzorger(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.

- ☐ Kenmerken van opleiding/werk/betrokkenheid ouder(s)/verzorger(s) die op problemen en/of risico's kunnen wijzen.

Sociale omgeving buiten het gezin

Het leefgebied 'Sociale omgeving buiten het gezin en de school' betreft de omgeving (en met name de relaties in die omgeving) van de leerling buiten het gezin en buiten school/werk en het gedrag van de leerling in die omgeving. Dus bijvoorbeeld de kwaliteit van vriendschapsrelaties, het gedrag van de leerling (en evt. overlast/criminaliteit) op straat en openbare plekken (kinder- en jongerenwerk in buurthuis, winkels, cafés, etc.).

- ☐ Er is sprake van een gebrekkig(e) (interactie met het) sociaal netwerk van de ouder(s)/verzorger(s) en/of de leerling heeft geen hobby's of interesses.
- ☐ De leerling en/of ouder(s)/verzorger(s) maken geen of weinig gebruik van (sociale) voorzieningen en/of zijn onbereikbaar voor voorzieningen en/of zijn zorgwekkende zorgmijders.
- ☐ De leerling en/of zijn ouder(s)/verzorger(s) ervaren uitsluiting, discriminatie of intimidatie/pesterij als gevolg van het behoren tot een specifieke groep.
- ☐ De relatie tussen de leerling en leeftijdsgenoten en/of volwassenen is problematisch.

- ☐ De leerling en/of zijn ouders hebben in de leefomgeving gedragsproblemen of zijn betrokken bij criminele activiteiten.
- ☐ De leerling is slachtoffer van criminaliteit.
- ☐ De leerling is makkelijk beïnvloedbaar door anderen en daardoor kwetsbaar.

Specifieke en andere signalen

Probleembeschrijving

Waar maakt u zich zorgen over? Wat neemt u concreet waar aan problemen bij de leerling, op school, in gezin of sociaal netwerk? Hoe vaak en in welke situatie(s) doet het probleem zich voor? Hoe lang speelt het probleem al? Omschrijf duidelijk de kern van het probleem dat aangepakt moet worden.

Eerdere of lopende aandacht, onderzoek, hulp of begeleiding

Wat heeft de school nu of eerder gedaan om het probleem aan te pakken, de situatie te veranderen?

Heeft een externe organisatie nu of eerder iets gedaan om de probleemsituatie te veranderen?

Indien er een diagnose is gesteld, geef aan welke.

Wat heeft de leerling in uw optiek nodig aan ondersteuning, zorg of hulp?

Ziet u bij de leerling, school, gezin en/of sociaal netwerk aangrijpingspunten om de probleemsituatie aan te pakken?

Bijlage 3:

Informatie over Jeugd & Gezin(JG) en Veilig Thuis.

STAPPENPLAN ZORGSTRUCTUUR SCHOLEN – J&G PREVENTIEF

Bij kinderen op school kunnen zich problemen voordoen, die gerelateerd zijn aan het onderwijs. Maar er kunnen ook problemen voorkomen, die ook thuis spelen.

Het is de bedoeling preventiever te gaan werken en daarmee eerder problemen te signaleren. Dit vraagt om aanpassing van de zorgstructuren. Om de scholen verder te ondersteunen in zorg voor leerlingen, waarbij de problematiek ook buiten de school speelt, kan de leerkracht nu een beroep doen op JG.

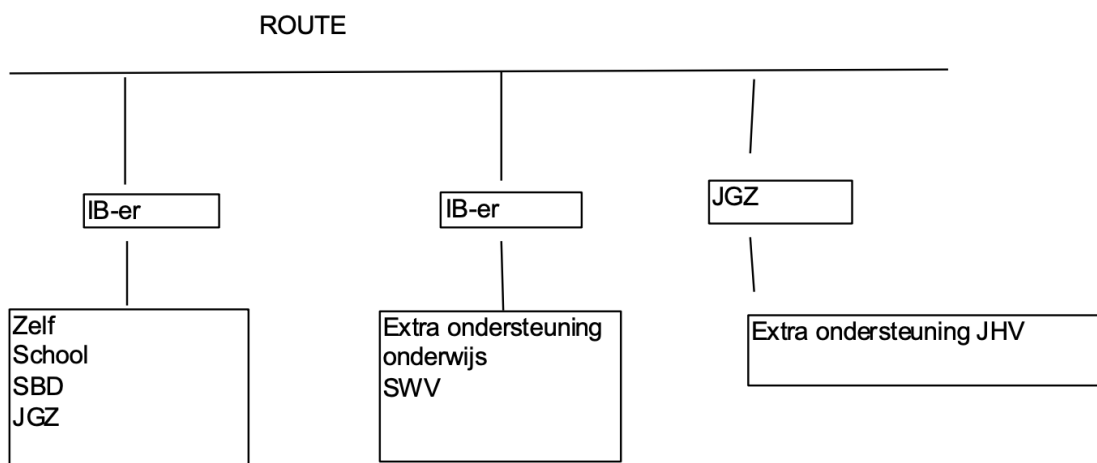
Bovenstaande leidt tot de volgende opzet ten aanzien van de zorgstructuren:

Als er problemen zijn bij kinderen, wordt als eerste gekeken om deze op te lossen in de interne zorgstructuur van school.

Als de interne zorgstructuur de problemen niet oplost, dan komen de zorgstructuren buiten school in beeld. Bij onderwijsgerelateerde problematiek wordt aanvullend de externe onderwijsstructuren ingezet; bij overige/sociaal emotionele problematiek die ook buiten de school spelen is de Jeugdverpleegkundige de contactpersoon voor de zorg. Deze gaat outreachtender werken en komt vaker op school. Ook kan deze zorgen voor verdere hulp van andere JG-partners.

Aansluitend op de interne zorgstructuur van de basisscholen, om preventiever sneller samen signalen te delen en het bespreken met ouders, is onderstaand stroomschema ontworpen voor vragen/zorgen die ook buiten de school spelen. Wanneer in een vroeg stadium bekend is dat er vragen/zorgen zijn bij een kind in school en in de thuissituatie dan kan meteen het externe traject gevolgd worden!

Leerkracht - IB-ers/ouders/JVP (HGPD) = ondersteuning interne zorgstructuur (vaste structurele overlegmomenten)
--

Veilig Thuis

Wanneer er in een gezin veel ruzie is en er klappen vallen, noemen we dat huiselijk geweld. Ook komt het voor dat er psychische druk wordt uitgeoefend, mensen elkaar bedreigen of iemand wordt gestalkt. Er kan sprake zijn van financiële afpersing, seksueel misbruik of van een partner die dingen verbiedt, zoals het omgaan met vrienden.

Heeft u met huiselijk geweld te maken, dan kunt u contact opnemen met Veilig Thuis Zeeland. Veilig Thuis Zeeland is er voor iedereen die vragen heeft over huiselijk geweld en kindermishandeling of een melding wil doen van (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. Professionals kunnen de experts van Veilig Thuis Zeeland raadplegen voor overleg.

Kijk voor meer informatie over Veilig Thuis op www.vooreenveiligthuis.nl of neem [contact](#) op.

Bijlage 4:

Melding bij Veilig Thuis

Inleiding

Beschrijf aan de hand van de aandachtspunten de situatie voor zover u bekend en van toepassing. De aandachtspunten zijn helpend, maar ook leidend in het geven van de beschrijving per specifiek domein.

Algemeen

Gegevens van de melder:

- Naam, adres, telefoon;
- relatie tot de betrokkenen;
- aanleiding en reden om nu te melden;
- vraag en verwachtingen;
- datum van de bespreking/aankondiging van de melding;
- zijn ouder(s)/verzorger(s) op de hoogte van de melding, mondeling of schriftelijk.
- Reactie ouder(s)/verzorger(s).

Gezinsgegevens

Gegevens van de ouder(s)/verzorger(s) (naam, adres(sen) en telefoon, burgerlijke staat).

Gegevens van de leerling(n) (naam, geboortedatum, geslacht, adres, telefoonnummer, ouderlijk gezag).

Vermoedelijke mishandeling

De aard, de ernst en het verloop (is er een toename in ernst; is er sprake van escalerende problematiek); frequentie (incidenteel/structureel). Informatie zo concreet mogelijk, gebaseerd op eigen waarneming en indrukken.

Beschrijving:

Jeugdige

Psychosociaal functioneren; lichamelijke gezondheid en letsel; ontwikkeling; bijzonderheden (bv. handicaps, ziekte).

Beschrijving:

Opvoeding/verzorging

Bescherming en veiligheid; basale verzorging; emotionele warmte (ondersteuning); regels en grenzen; stimulering; stabiliteit.

Beschrijving:

Ouder(s)/verzorger(s)

Pedagogische kennis en vaardigheden; persoonlijk functioneren; beschikbaarheid (fysiek/emotioneel); voorgeschiedenis; partnerrelatie (duurzaamheid, klimaat).

Beschrijving:

Gezin en omgeving

Gezinssamenstelling; gezinsklimaat (warm, kil, betrokken, loszand gezin, kluwengezin, aanpassend aan omgeving, eigen waarden en normenpatroon); de sociaal-economische situatie; ingrijpende gebeurtenissen; sociaal netwerk (familie/professioneel) zowel voor jeugdige als gezin; de sociaal-culturele context.

Beschrijving:

Hulpverlening

Geschiedenis: welke hulp is er al geboden?

Huidige hulp: welke hulp is er nu aanwezig? Veranderings(on)mogelijkheden van ouders; motivatie ouders/jeugdige.

Beschrijving:

Belangrijke adressen:

Geef hier een vermelding van de relevante adressen van de leerling(n) en ouder(s)/verzorger(s) School; huisarts; consultatiebureau; kinderopvang, hulpverlenende instanties (zoals: AMW, GGZ, Verslavingszorg); andere relevante instanties en ondersteunende contacten.

Beschrijving:

Datum melding:

III Sociale kaart van OcTHO

Organisatie : Politie alarmnummer (bij noodsituaties)

Telefoonnummer : 112

Organisatie : Intervence

Contactpersoon :

Adres : Roozenburglaan 89, 4337 JB Middelburg.

Telefoonnummer : 0118-677600

E-mailadres :

Organisatie : Advies- en Meldpunt Kindermishandeling Zeeland

Contactpersoon :

Adres : Roozenburglaan 89, 4337 JB Middelburg

Telefoonnummer : 0118-677688

E-mailadres :

Organisatie : Stichting Maatschappelijk Werk & Welzijn ('s-Heer Elsdorpweg 12, 4661 WK Goes tel. 0113-277111).

Contactpersoon :

Adres : Hof van Tholen 2, 4691 DZ Tholen (Gemeentehuis)

Telefoonnummer : 0166-14066

E-mailadres :

Organisatie : GGZ West-Noord Brabant

Contactpersoon :

Adres : Hoofdlaan 8, 4661 AA Halsteren

Telefoonnummer : 0164-289100

E-mailadres :

Organisatie : Jeugdgezondheidszorg GGD

Contactpersoon :

Adres : Westwal 37, 4461 CM Goes (Pb 345, 4460 AS)

Telefoonnummer : 0113-249400

E-mailadres : info@ggdzeeland.nl

Organisatie : Politie Zeeland West Brabant

Contactpersoon :

Adres :

Telefoonnummer : 0900-8844

E-mailadres :

Organisatie : Veilig Thuis Zeeland

Contactpersoon :

Adres : Westwal 37, 4461 CM Goes.

Telefoonnummer : 0800-2000

E-mailadres : info@veiligthuiszeeland.nl

Organisatie : Contact Centrum voor Jeugd en Gezin(CJG) Tholen

Contactpersoon :
Adres : Hof van Tholen 2, 4691 DZ Tholen
Telefoonnummer : 0166-140166
E-mailadres : jeugdengezin@tholen.nl

Organisatie : OcTHO

Contactpersoon : Mevrouw Annette de Koning-Meeus (vertrouwenspersoon)
Adres :
Telefoonnummer : 06-41167134
E-mailadres : info@dkvz.nl

Organisatie :

Contactpersoon :
Adres :
Telefoonnummer :
E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :
Adres :
Telefoonnummer :
E-mailadres :

Organisatie :

Contactpersoon :
Adres :
Telefoonnummer :
E-mailadres :